

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za trisopno petit-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr.

Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik A. Gabršček. — Tiska „Goriška tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Josip Krmpotič).

Vipavska železnica.

II.

Zadnjič smo priobčili pod gornjim naslovom obširnejši članek; danes nam ga je še nekoliko popolniti.

Rekli smo, da se v merodajnih krogih razpravlja misel o podaljšanju vipavske železnice na Kranjsko in sicer do Vrhnike, od kjer se bo gradila v enakem času krajevna železnica do Ljubljane. — Taka zveza bi prizadela sicer nekaj tehniških težav, nekaj več stroškov, nego kaka druga zveza z južno železnico, ali vse to bi se bogato povračalo v velikih vsestranskih koristih, katere bi donasala takó okrajšana zveza. Železnica Ljubljana-Vrhnika-Ajdovščina-Gorica bi ne bila neizmerne koristi le za prizadete kraje, posebno za Ljubljano in Gorico, marveč tudi velikanske važnosti v vojaškem oziru in za splošno železniški promet proti jugu po zimi. Vsako leto se dogaja, da snežni zameti za več dni kar ustavijo ves promet, tovorni promet pa včasih po cel teden izostane. Kolika je pri tem škoda na vse strani, o tem se ne dá niti približno govoriti. Nova železniška zveza bi pa odstranila vse take neprijetnosti, ki bi se ognila Gorici in biotekla po zavetnem ozemlju. In uprav v popolnem odstranjenju raznih neprijetnosti v zimskem času na Krasu tiči velika prednost rečene najkrajše zveze Gorice z Ljubljano. — Ker to misel skrbno goji oni krogi, ki so spravili v življenje načrt vrhniške železnice, treba bo, da tudi od goriške strani storimo svojo dolžnost. Z združenimi močmi morda vendarle dosežemo tako zelo ugodno zvezo obeh glavnih mest Goriške in Kranjske. Na tak način bi dobili iz dveh krajevnih železnic jedno — glavno progo.

V tem pogledu si lahko vzamemo za zgled naše Štajerce. Najprej so pridobili krajevno železnico Celje-Velenje; ta že vozi par let. Potem pa so napeli vse moči na to, da so dosegli še zvezo Velenje-Drauburg na Koroškem. Ko bo dodelan ta kos železnice, bo jako okrajšana zveza Celja s Celovcem, do čim treba zdaj voziti čez Maribor. — Ali to še ni vse. Od Drauburga je že več let krajevna železnica do Wolfsberga v severnem delu Koroške; v enakem času so zvezali še Wolfsberg z glavno progo na zgornjem Štajerskem, ki pelje proti Dunaju. Takó torej nastane dolga železniška proga od Celja čez Koroško na gornje Štajersko.

Vipavsko železnico upošteva sama vlada več nego le krajevno železnico. V členu II. predloženega načrta zakona je sprejeta določba, da vipavska železnica se ne smatra kot krajevna, marveč kot glavna železnica (Hauptbahn). V poznejšem poročilu o tej železnici pa pravi, da železnica Gorica-Ajdovščina je le prvi del prihodnje večje železnice do — Postojne.

Vlada ostaja sicer v tem pogledu še vedno pri stari misli o zvezi Gorice s Postojno. Ali med tem času je prišla na dnevni red vrhniška železnica, ki se bo tudi gradila; s to železnico je pa zelo premenjeno naše stališče z ozirom na bodoče podaljšanje vipavske železnice, namreč v tem zmislu, da bo treba napeti vse moči za morebitno železniško zvezo Ajdovščine z Vrhniko in ne s Postojno. — Toliko se nam je zdelo potrebno omeniti že zdaj, da bi se nikdo ne prenačil v ogrevanju za vladino namero, ki se bo dala še premeniti, ako pridemo pred

merodajne kroge s temeljito podprtimi prošnjami.

* * *

Neki člankar v dunajski „Volkswirtschaftliche Wochenschrift“ je izrazil bojazen, da nova železnica bo na škodo Trstu, posebno tedaj, kedar se podaljša na Kranjsko do Postojne ali do Vrhnike. Potniki s severja v Italijo se bodo raje vozili po krasni Vipavski dolini; enaka bo z blagom.

Da izraža tako bojazen kak Tržačan, ki se boji za krajevne tržaške koristi, to je naravno; ali neumevno je, kakó se morejo postavljati na takó tesnosrčno stališče — oficijozni listi, kakoršna je „Triester Zeitung“.

Ta list je pisal že 16. t. m. v št. 112. o železnicah Gorica-Ajdovščina in Ljubljana-Vrhnika ter dejal, da bodeta Trstu v škodo. Že zveza Postojne z Gorico, pravi „T. Z.“, okrajša pot z Benetkami za 70-80 km. (a zveza z Vrhniko bi pot še izdatneje skrajšala!) Naposled vzdihne: „Kolika škoda vsled pešanja prometa z blagom preko Trsta, koliko manj tujecev“.

Neumevno nam je, kakó more oficijozni list presojudati krajevne železnice z ozkega tržaškega stališča! Ali cela dežela ni za nič drugega tu, nego da se bo pustila na večne čase molzti od Trsta?

Mi gotovo ne maramo delati Trstu škode, toda sami smo sebi vendarle najbližji. Ako pa Trst tudi kaj izgubi, bo to le neznatnega pomena. Trstu je potreba izdatne pomoči, kakoršno bi dobil s predelavo železnice, katera mu odpre obširen nov trgovski svet. Na to naj delajo tržaški oficijozni, potem bo vsem ustrezno!

Domače in razne novice.

* **Sv. birma.** — Vzvišeni knezonadškof je delil sv. birmo dne 6. v Gorjanskem, 7. v Komnu, 8. v Škrbinu, 9. (danes) v Kobiljiglavu; 10. bo v Štanjelu, 11. v Šmarjah in 14. v Rihembergu.

* **Vipavska železnica.** — Poslanska zbornica na Dunaju je sprejela v petek vladino predlogo o vipavski železnici, o kateri smo obširneje govorili v svojih listih. — S tem je ta železnica zakonito zagotovljena. Dal Bog, da bi jo začeli kmalu tudi delati.

* **Učiteljski zakon,** glasovan v deželni zboru goriškem, izide koncem tega tedna v posebnem izdanju poročila o delovanju naših poslancev v deželni zboru goriškem. Poročilo, obsegajoče 13 pol (208 strani), razpošljemo zastoj onim, ki nam doposljejo 10 kr. za poštnino.

* **Še kos jlm je na poti.** — Orglar v Prešernovi romanci je naučil „kosa, trdokljunsko dete, od preljubga Avgustina“, slovenski cerkovnik g. B., za katerega ima menda „Corriere“ stalnega dopisnika na Placuti, je pa naučil svojega kosa prvi del naše narodne himne („Naprej zastava Slave!“). Nič hudega sluteči kos jo (seveda ne celo) zares prav dobro zvižga, da se že zgodaj zjutraj razlega po Placuti. Zaradi ravnopravnosti zvižga tudi jedno tržaških kanconet, ki nimajo ne nog ne glave. A to mu nič ne pomaga. Lahonske mladiče, sinove slovenskih mater, razburja naša himna, da že celo pomlad „tuhtajo“, kako bi se

tega „panslavističnega“ kosa odkrivali. Žuganje po hišnem gospodarju in drugih placutskih veljakih na g. B. je ostalo brez uspeha. Kaj narede „modre glave“? Zdaj so razpisali nagrado onemu, ki kosa ubije! — Mi bi jim svetovali še nekaj. — Po „junško“ laško armado, ki se zdaj „zmagovito“ vrača iz Afrike, naj pošljejo; morda jo slovenski kos ne zažene v beg, kakor jo je peščica afrikaskih divjakov.

Dostavek. — Od nedelje je kos menjal gospodarja; prišel je v Gosposko ulico dražit Slovincem sovražne živce. — Trgovec Persig nasproti Korenu ima že „polno glavo“ te: „Naprej te stare krave, nazaj držé rogé!“ kakor je dejal. Priporočamo Slovincem, da obdržé ta čin v spominu!

* **Kupčija s črešnjami** je letos prav živahna. Od vseh strani so bili in deloma so še kupei tu, celó z Ruskega. Tudi pri kronskih slavnostih v Moskvi so bile goriške črešnje. — Cene so še zdaj 15-25 kr. kilo, kar je za sedanji čas neverjetno visoka cena.

* **Za „Slogine“ zavode** je darovala gospodična Andulka Likarjeva 60 kr., dobjenih za odstopljeno pivo pri podgorski veselici. — Nabrano pri zadnjem večeru keg-ljiškega kluba s prebitkom vred gld. 3.62.

* **Drobiž.** — Alojzije višče je imelo v prvih štirih mesecih 1940 gld. duhódkov in 2327 izdatkov, premanjkljeja 386 gld. — V Gradišču se je igral neki deček z nabito puško in ranil mlajšega tovariša. — V Volčjegradu se je obesil kmet Andr. Turel; bolehal je na umu. V Orehovljah pa se je obesil čevljar Fr. Lestan; oslabil je na umu baje vsled pijančevanja. Pogreb je bil brez duhovnika. — Profesorja za laščino na goriških srednjih šolah ne morejo dobiti; zato so podaljšali razpis do konca junija. — Fotograf Jerkič je razstavil ob vhodu nekaj prav lepih velikih fotografij Kuhnovega pogreba v Strassoldu. — V Furlanski Redipuglia se je pokazala nalezljiva bolezen med govejo živino. — V Gradcu se je ustrelil pravnik v prvem letu, sin nekake goriškega profesorja, Nemca. Uzrok ni znan. Koliko žalost obilni rodbini! — Srela je udarila v soboto teden v neki dimnik v Gradišču ob Soči; škode ni prizadela. — Pazite na ribe, kedar jih kupujete. Dogaja se, da jih mora oblast večkrat zaseči, ker so stare in zdravju škodljive. — V Prepotoku na oni strani meje nadleguje ljudi davica. — V Brazzanu so zaprli lekarničarja Franca Falconerja zaradi žaljenja Veličanstva. — V Korminu so zaprli nekakega mladeniča zaradi zlorabe malih deklic. — Ubil se je voznik Ivan Kocijančič iz Gorice na poti od Štanjela domov; trčil je z nekim drugim voznikom, prekucnil se na tla in butnil z glavo ob kamen takó, da je kmalu izdihnil dušo. — Blizu Visinale so zaprli več lihotapcev in zajeli mnogo blaga. — V Sedlu so dobili nov križev pot; blagoslovil ga je na Vnebohod prečastiti o. Medic s Kostanjevice; stari križev pot so prenesli v staro cerkev. — V Starem-selu so začeli širiti cerkev; priprave so naredile marsikako zdražbo. Upamo, da se poležejo vznemirjeni duhovi. — Na goriškem pokopališču začno prekopavati grobove iz l. 1880. do 1882. Nagrobne spomenike treba pobrati do 31. julija, sicer postanejo last mesta. — Toča je ropotala tudi po Furlaniji. — Na Tolminskem pridno delajo razne nove ceste in popravljajo

stare. Več o priliki. — V Šempasu sta se sporekla dva moža; jeden pa je rabil zobé in vgriznil nasprotnika v desno uho. — Presv. cesar je daroval za cerkev v Lokvah 100 gld.

* † **Kanonik Karol Klun** je nagloma umrl v ponedeljek ob 1/2 1 po noči v kapucinskem samostanu v Budimpešti. Rojen je bil l. 1841. v Prigorici pri Dolenji vasi (ribniški okraj); v mašnika posvečen l. 1865. — Ustanovil je »Slovenca« in mu bil 6 let urednik. L. 1876. se je odpovedal celó službi, ker sta bila s škofom Pogačarjem navskriž.

Od l. 1877. se je udeleževal političnega bojevanja tudi v deželnem in dve leti pozneje v drž. zboru. — Več v »Soči«. — Naj počiva v miru!

* **Iz Ločnika** je neki dopisnik v »Corrieru« od sobote grdo napadel podgorskega vikarija č. g. Goloba, ker je imel na praznik sv. R. T. običajno slovensko propoved. — Lahončki so namreč že mislili, da z dosedanjim ropotanjem so že dosegli svoj namen; ker so se varali, zato besnijo. — »Corr.« klepetá, da onega »kranjskega« jezika nikdo ne razume v Ločniku. Take neumnosti morejo kvasiti le zaslepljenci ali pa hudobni ljudje.

* **V Korminu** je bila razpisana služba učitelja glasbe v tamošnjem društvu. Bilo je več domačih prosilcev, katerih sposobnost se obče pripoznava. Ali — prosil je tudi neki Milanec; in takoj je šla živahna agitacija: »Noi vogliamo il Milanese!« šlo je od ust do ust! In res — bil je imenovan ta Milanese. Toda društvena pravila določajo, da učitelj mora biti avstrijski podanik — in zdaj so gospodje v zadregi, kakó spravijo tega Milanese vendarle sem čez mejo od polente k avstrijski pečenki, katere ne privoščijo domačinom.

* **Iz Gorenjpolja** pri Kanalu nam pišejo: 31. maja, dan sv. Trojice, je daroval prečasti gospod Anton Ukmar, dijamantno mašnik v pokoju v Kanalu, sv. mašo na Gorenjpolju ob 1/2 10 uri. — Ali ni res prečastiti gospod hvale vreden, da takšen starček, ali prav za prav ne starček, iskreni mladenič v svoji starosti 92 let, more priti peš darovat sv. mašo k nam, zapuščenim ovčicam? On ve, da nekatere ovčice že mogoče eno leto niso bile pri sv. maši.

Presrečna hvala prečastitemu gospodu. Da bi nas še večkrat prišel obiskat!

* **Sadna letina.** — S Tolminksega nam poročajo, da bo sadna letina le srednja; veliko drevja ima le slabo listje, posebno češnje. Temu je najbrže kriva lanska riža, da je bilo listje odpadlo pred časom.

* **Iz Koprive** na Krasu nam pišejo: Hud vihar je razsajal začetkom tega leta v naši občini, kateri pa je hvala, Bogu, kmalu prejenjal, in prisijalo je ljubo pomladansko solnce, katero nas tako ljubeznjivo pozdravlja vsak dan, posebno s svojo jutranjo zarjo; z zarjo prične se dan; ravno tako začeli smo tudi mi z zarjo, namreč: že pred par meseci osnovalo se je pri nas v vsaki slovenski vasi toli potrebno »bralno društvo« pod imenom »Zarja«, koje je imelo dne 14. maja svoj prvi občni zbor v prostorih g. Guliča.

Po večkratnem pošiljanju pravil visokemu namestništvu v potrjenje, prejeli smo jih potrjene še le 6. maja, kar nas je jako razveselilo. — Na zdar! — Bog živi naše mlado društvo.

Imenovanje. — C. kr. sodni avskultant g. dr. Anton Povšič v Gorici je bil imenovan pristavom v Pazinu. — Čestitamo!

Deželnim računarjem goriskim je imenovan g. Evgen Kavčič, dosedaj uradnik pri finančni blagajni v Trstu. — Kaj je z njim, v čem se odlikuje itd., ne vemo; to se kmalu pokaže.

† **Fzm. baron Kuhn.** — Dne 25. pr. m. je umrl v Strassoldu blizu Červinjana umrl proslavljeni vojskovodja, jeden prvih avstrijskih generalov in reorganizator avstrijske vojske, fzm. Franc baron Kuhn.

Pogreb se je vršil 28. pr. m. Cesarja je zastopal vojni minister Krighammer. Vlada je odredila, da so šli k pogrebu trije bata-

lijoni 47. pešpolka in 4 topničarske baterije iz Gorice, katero krdelo sta vodila fcm. baron Reinländer in general Sterzi.

Slovenska šola v Gorici. — Vse vprek poprašuje: Kakó je s tem perečim vprašanjem? Ali je vlada vendar že naredila svojo — dolžnost?

Odgovor je tak le: Pred kratkim je ministerstvo rešilo utok mestnega zastopa goriskega, ki se je bil pritožil proti odredbi, da šolsko poslopje v Podturnu ni primerno za slovensko šolo ter da treba preskrbeti drugo bolj v sredi mesta. — Ministerstvo je zavrnilo pritožbo in naložilo magistratu, naj v štirih tednih poroča, kaj se je ukrenilo v namen, da dobi slovenska šola primerne prostore.

Kaj bo pa zdaj? Potečejo štirje tedni in mestni zastop ne ukrene ničesa. Mogoče je celó, da se pritoži tudi na upravno sodišče, dasi je znano vsakemu bebcu, da v takih rečeh upravno sodišče nima besede. Ali reč se zopet — zavleče, kar je glavni namen goriske gospode. — Od kod tolika predrznost? Odgovor: Od tod, ker imajo v Trstu vso zaslonbo. Dokler je Rinaldini v Trstu, ne pričakujemo za Slovane na Primorskem nikakih izdatnih sprememb na bolje.

Rodbina pokojnega Volariča je zdaj v Gorici, ulica Ascoli. Prijatelje in častilce plodovitega skladatelja lepó prosimo, naj se spominjajo njegove nesrečne rodbine. Zlasti opozarjamo na sveto dolžnost tiste, ki so ostali na dolgu za sprejete skladbe. — Udova ima v zalogi še pesmi za mešan zbor. Op. 7., za 70 kr., — pesmi za možki zbor, op. 10, za 85 kr. Dobé se tudi v naši tiskarni. — Vsa Volaričeva ostalina je zdaj v naših rokah. O priliki spregovorimo kaj več o njej. Veliko prav krasnih rečij nam je zapustil.

Slovenske obtožnice. — Glavna ost našega boja za pravično obravnavanje pri kazenskem sodišču je bila obrnjena proti — državnemu pravdnistvu. Brez prestanka smo zahtevali, da državno pravdnistvo mora prvo dajati v nepristranosti in pravičnosti lep zgled in tožiti Slovence v slovenskem ne pa v laškem jeziku. — Ali državno pravdnistvo je bilo gluho. Vemo, kakó se je izgovarjalo, kakó je poročalo na višja mesta, češ, da to ni mogoče iz teh in iz teh uzrokov. Toda po zadnjih porotnih obravnavah, pri katerih smo dobili preobilno uzrokov za pritoževanje, se je tudi v tem pogledu nakrat obrnilo na bolje. Iz Tolmina in iz Kanala smo dobili poročila, da so dobili ljudje slovenske obtožnice in ne več laških, kakor doslej. — Ali je kaj bolj naravnega od takega postopanja? Upamo, da bodo dobivali vsi Slovenci le slovenske obtožnice, tudi oni v Brdih, v gorški okolici in v ajdovskem okraju. Tisti rojaki, ki dobé laške obtožnice, naj se takoj pritožijo; ob enem naj naznanijo tudi nam.

S pogreba bar. Kuhna v Strassoldu. — Fotograf Jerkič je posnel pet glavnih momentov Kuhnovega pogreba v Strassoldu. Fotografije so v velikem formatu in so prav dobro izdelane. Izložene so v veži njegovega zavoda ter pri knjigarju Pallichu. Tudi neki drugi novi fotograf je izložil svoje slike, ki so pa le minijatura Jerkičevih.

Trojezični lepaki. — Gostilničar v Tivoli je nalepil v četrtek vabila h koncertu v laškem, nemškem in slovenskem jeziku. — »Corriere« seveda tega ni mogel prezreti in se je takoj oglašil, češ, da zadoščajo vabila le v nemškem in slovenskem jeziku. — Kaj bi pa bilo, ako Slovenci osnujemo med seboj zaroto, da ne prestopimo praga, kamor nas ne vabijo tudi v slovenskem jeziku? — Do tega pride pa toliko prej, kolikor bolj bo »Corriere« propovedoval skrajno narodno nestrpnost. Take vrste boj Slovenci lahko sprejmemo brez skrbi za konečno zmago. Torej — le hujskate dalje!

Za predelsko železnico se res veliko trudi znani nam dunajski inženir Büchelen. Spisal je že neštevilno brošur in članke v raznih strokovnih časopisih in imel veliko predavanj v raznih krajih. — V petek teden je govoril tudi v društvu inženirjev in arhitektov v Trstu. Prinesel je seboj tudi raznih načrtov in zemljevidov ter dokazoval,

da edino uspešno pomoč bi prinesla Trstu železnica čez Ture in Predel. — Po njegovem govoru se je unela živahna razprava, ki je končala z zmago predelskega načrta.

Kakor smo že večkrat naglašali, merodajni krogi se resno bavijo z drugo železniško zvezo Trsta s severnimi deželami; črta Divača-Loka je pokopana, a boj gre le še med bohinjsko in predelsko železnico. Ako bi se zjedini v tem vprašanju tudi vsi tržaški krogi, bo to le v prospeh hitrejši rešitvi tega prevažnega vprašanja.

Procesija Sv. R. Telesa se je vršila učeraj pri najlepšem vremenu in ob navadni udeležbi vseh javnih zavodov, uradništva in vojaštva. — Svirali sta obé godbi, vojaška in mestna. — Po procesiji je pa dež pomočil mestne ulice.

Knjižnica za mladino izide za maj in junij v dvojnatem snopcu. Obsegala bo večjo povest »Tatarji na Moravskem«, poslovenjeno iz češčine. — To na znanje naročnikom, katerih do danes še ni niti — 450. To na uvaževanje gg. učiteljem in šolskim prijateljem.

Vipavska železnica. — Od vseh stranj naše lepe Vipavske doline prihajajo hvaležni glasovi in zahvalna pisma poslancem in v obliki dopisov poslancem in »Soči« za srečno rešitev takó važnega vprašanja. — Dopisovalci naj ne zamerijo, ako takih dopisov ne priobčujemo, ker so pač vsi enaki, ako ne po besedah pa vsaj po vsebini. Naši Vipavci so lahko uverjeni, da sedanji narodni zastopniki bodo tudi v prihodnje, kakor doslej, z vso ljubeznijo in vnemo pospeševali in se borili za vse, kar bi utegnili biti narodu in deželi v korist. O »Soči« tudi nikdo ne dvomi, da bo vedno vršila svojo narodno dolžnost brez ozira na levo ali na desno, za kar govori vsa njena preteklost, najbolj pa v zadnjih letih, ko je šla v ogenj, sama se je sicer opekla, ali — narodni stvari je pomagala do veljave. Složno naprej po sedanji poti!

Javni plesi. — To so kuga, ki uničuje gmotno in нравstveno naše ljudstvo zlasti v obližju goriskega mesta. Dne 31. t. m. je bila v Podgori prav lepa narodna veselica s petjem, tamburanjem in igro, da bi je moral biti vesel vsak še takó zagrizen nasprotnik naših društev, — ali velika večina tistih, za katere se je priredila ta veselica, je plesala v Stračicah. — Tako je naše ljudstvo v okolici! Tu, gospoda, je veliko dela, ne pa zabavljanje proti narodnim društvom. Evo: Mnogi podgorski mladeniči in dekleta niso prišli k pošteni narodni veselici, — a zategadel niso molili doma rožnega venca, marveč šli so v Stračice — plesat.

Najhujši nestrpnosti in razsajaci proti Slovincem so trgovski pomočniki, ki se živé največ od »pejtegasm«. — Nabirali bomo podatke in nekega dne pridemo na dan z imeni in fakti. — Prosimo svoje rojake, naj nam gredó pri tem nabiranju na roko. Vsak slučaj naj se nam naznani.

Za deželno blaznico. Iz Gorice pišejo »Edinosti«, da so dobila županstva obvestilo, da predno odposljejo v bolnišnico kakega svojega umobolnika, jim je povprašati poprej v bolnišnicah v Gorici ali Trstu, da-li je prostora, kajti bolnišnice da so prenapolnjene. To dejstvo bi moralo vendar enkrat ganiti odločujoče kroge na Primorskem, da sezidajo primerno poslopje za blazne. Statistika nam zabelezuje dnevoma več slučajev, število takih bolnikov se množi, a prostori so vedno enaki.

Razglas. — Dne 1. maja t. l. ob 10. uri predpoldne je bilo v deželni hiši deveto srečanje deželnih obligacij izdanih leta 1888. Izžrebale so se naslednje: Vrsta A št. 16 za 1000 gld., št. 33 za 500 gld., št. 41 za 100 gld., št. 55 za 100 gld., št. 80 za 100 gld. Vrsta B št. 85 za 1000 gld., št. 65 za 100 gld. Deželna denarnica izplača te obligacije dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotičnih obligacij in tistih odrezkov, kateri še ne iztekó 1. avgusta t. l. Deželni odbor.

Ne izseljajte se! — Glasilo vlade braziljske »O Paiz« podaja nastopno sliko o neverjetni bedi avstrijskih izseljencev: Av-

strijski izseljenci se izkrcavajo na otoku, oddaljenem kakih 50 minut vožnje od glavnega mesta Rio de Janeiro. Na tem otoku primanjkuje vode in morajo dovažati isto s celine. A voda, ki jo dovažajo v strašno umazanih čolnih, stoji čisto po dva tri dni na pekočem solncu in se tudi meša se slano morsko vodo. Vsi izseljenci, ki morajo piti to vodo, dobe strašno drisko. Perilo si morajo izseljenci priti v morju, vsled česar je perilo vedno umazano. Izseljenci spe po tisoč v jedni spalnici. Te spalnice so brez oken. Ležati pa morajo na golem, ali pa na lastnih omotih, v kojih nosijo svoje zadnje — zadnje imetje. Tu leže vse vprek: možki, ženske, oženjeni, samci, mladi, stari, otroci, starci. — Vsi v strašni umazanosti. Ako bi nastal ogenj, zgoreli bi vsi. Okolo poslopja je strašen smrad vsled človeških odpadkov. V kuhinji gospodarijo kuharji, s kojih uprav kaplje mazanina. Gorje bolnikom. Ti leže v posebnem oddelku, pokriti cunjami; o kakem čistem perilu ni niti govora. Umrli otroci leže še po več dni med živimi. Ker pa v oddelku za otroke pomrjejo malone vsi bolniki, zatajujejo matere raje bolezen svojih otrok in jih nosijo umirajoče na svojih prsih. Sleherni dan naletajo o pregledavanju spalnic na pet šest v cunje zaviti mrtvih otrok, koje stlačijo potem v kake stare škatle in jih pokopjejo: Na kratko: tu vlada najhujša človeška beda.

Brzjavni urad v Korminu. — Od dne 15. t. m. pa do konca avgusta t. l. razširjen je brzjavni urad v Korminu na popolno dnevno službo.

Bolezen na očeh. — V hribih in tudi v Gorici gospodari v mladem zarodu davica, v Komnu pa se je precej hudo razširila znana nalezljiva očesna bolezen. Zbolelo je že okoli 90 otrok. Šola ni še zaprta.

Iz Podgore nam poročajo: Na goriškem municipiju so poslali neko žensko v Podgoro z nekim pisanjem, naslovljenim: al vicario di Piedimonte. Ko je g. vikarij to videl, je dejal ženi, da to ne tiče njemu; potem je šla k županu, in ta ji je povedal, naj gre zopet na municipij, kjer naj pesteno napišejo ime — Podgore. To se je naposled zgodilo in žena je prišla po toliki zamudi do svojega namena. — Ali bodo goriški zagrizenci še dalje uganjali take burke?!

V Biljani ste imeli dve društvi dne 31. maja svoj redni občni zbor.

Udeležili so se zborov veliki in mali posestniki, pa tudi duhovniki in učitelji, župani in podžupani, od Gorice do Italije.

I. zbor je imel „Slovenski Jez“, katoliško-politično društvo v Brdih.

Izvoljeni so bili enoglasno v novi odbor: Predsednikom: č. g. Andr. Žnidarčič, vikarij v Gradnem. Odbornikom: č. g. Štef. Valentinčič, kurat v Merniku, č. g. Ludvik Kumar, župnik v Biljani, č. g. Andr. Grgolet, župnik v Slovrencu, g. Anton Prinčič, posestnik v Kozani, g. Anton Zucchini, veleposestnik v Medani, g. Miha Žamar, veleposestnik v Fojani, g. Martin Kabaj, posestnik v Belem. Namestnikom: g. Jožef Jakončič, veleposestnik v Kozani, g. Anton Jakončič, likvidator mestne hranilnice v Gorici, g. Anton Grbec, grajščinski oskrbnik na Dobravem.

II. zbor je imela „Briska podružnica sv. Cirila in Metoda“. V novi odbor so bili enoglasno izvoljeni: Načelnikom: č. g. Ludvik Kumar, župnik v Biljani, tajnikom: č. g. Janez Kurinčič, kurat v Medani, blagajnikom: g. Ferdo Simčič, učitelj v Biljani.

Naj živé društvi obé in Brice na delo bude!

Iz Kobarida nam pišejo: „Livska cesta od Globočaka (potok) naprej je takó slaba, da je po nji nemogoča vožnja. Dne 19. t. m. je peljal g. Franc Urbančič neki les iz Kobarida na Livek. Pod Livkom, v takozvanem Debelem bregu, se mu je voz prekucnil; komaj so rešili konje, da mu niso šli z vozom vred po strmini v propad. — Ta dogodek bi moral biti pristojnim oblastim v dokaz, da je treba nekaj storiti za popravo te ceste. Upamo, da se to zgodi“.

Neki drugi dopisnik se nam zeló pritožuje, kakó počasi napreduje reč s sodnim poslopjem. Zdaj, ko je vse le še od Kobaridev odvisno, reč ne gre več naprej. — Dopisa ne moremo priobčiti, ker najboljša pot za take pritožbe je tamošnje starasinstvo. Škoda res, da se preveč zavlačuje odprtitev tega takó zelo težko pričakovanega sodišča.

Društvene vesti.

— Veselica v Podgori. — Po dolgem času se je zopet zganilo Katoliško-politično bralno društvo v Podgori in priredilo veselico s pomočjo „Goriškega Sokola“. — Občinstva je bilo veliko, ali največ iz Gorice in okolice; domača mladež je pridno plesala v Stračicah. — Spored je obsegal 6 pesmij, pet komadov tamburaškega zbora „Sokolovega“ in veselo igro „Muteč“. — Podgorski pevci so prav dobro peli tri težke pesmi: Davori, Nočni stražari in Popotno pesem, „Sokolovi“ pa Volaričeve „Slovenca dom“ in ljubki „Eno devo“ ter „Razstaneč“. Podgorski pevci so morali pesmi ponoviti na splošno zahtevanje občinstva. To jim bodi v spodbudilo, da bodo napredovali na tej poti v lepi edinosti in prizanesljivosti med seboj sebi in lepi Podgori v ponos in čast. — „Sokolov“ tamburaški zbor je dodal še drugih komadov. Tamburašev je bilo le 11, manjkali so štirje vsled posebnih zahtevkov. — Igra „Muteč“ je obujala ves čas mnogo smeha in živahne veselosti. Igrali so: g. Anica Likarjeva in Katica Jajčeva, ki lepó podpirati „Sokolovo“ težavno a prekoristno delovanje, za kar jima bodi prav srčna hvala tudi na tem mestu; — dalje g. dje. Mužič, Feigl, Pertot in Slokar; vsi so dobro dovršili svojo nalogo. — Po veselici je bila prosta zabava na dvorišču Trpinove gostilne, okrašenem z baloni in zastavami. — Vsakdo se je vračal zadovoljen iz Podgore. Uverjeni smo, da bi tudi domačini prihajali čedalje številneje, ako bi se večkrat priredile take veselice. „Sokol“ bo vedno rad podpiral podgorske rodoljube v takem prizadevanju. — Podgorskih pevcev je lepo število, šestnajst, tudi oni bodo zvaljali vedno več svojih znancev k narodni veselici. Brez dela ni uspeha, ni zmage!

Ostala Slovenija.

Trst. — Mestni svet tržaški je imel sejo prošli teden. V isti je interpeloval župana svet. Venezian, s kako pravico je nekdo zavil v črnino mestne svetilke na Corsu o priliki pogreba nadvojvode Karola Ludovika. Kako je mogel župan dovoliti kaj takega? Župan je odgovoril, da se je to zgodilo brez njegovega vedenja ter da je ukrenil potrebne korake, da se kaj takega ne zgodi več brez njegovega znanja. Ne bomo obsojali kritikovanja svet. Veneziana, niti branili one, ki so to zakrivali, vendar vsa Venezianova reč diši po tistem duhu, kateri gospod Rinaldini skrbno pokriva. — Društvo „Austria“ je izdalo oklic na tržaško prebivalstvo prošé milodarov za neko ustanovo v proslavo 50 - letnice vladanja našega cesarja. — Bivši italijanski vojni minister Mocenni se je vrnil v Trst. Na potovanju je v Budimpešto, od tam na Dunaj in v Berlin.

Slovenska šola v Trstu. — Našim čitateljem bo še znana borba tržaških starišev za slovensko šolo v Trstu. Že dve leti je tega, kar je dr. Gregorin, odvetnik v Trstu, predložil na ministerstvo pritožbo proti odloku c. kr. namestništva v Trstu, s katerim je pritrdilo mestnemu magistratu v njegovi sodbi, da ni navezan ustanoviti slovensko šolo v Trstu. Torej po dveh letih se je stvar vendar rešila tako, da je ministerstvo uničilo odlok namestništva in zaukazalo mestnemu magistratu, da mora izvršiti nove poizvedbe, istim pridodati tloris mesta tržaškega ter vse doposlati ministerstvu — v šestih tednih. Mestni magistrat se je uprl temu, češ, da bi nove poizvedbe dale isti uspeh, kateri ministerstvo že ima, in sploh, da v šestih tednih ne bi mogel ustreči zahtevi. C. kr. namestništvo je tudi temu pritrdilo, no ministerstvo je zopet sedaj pose-

glo umest ter dalo nalog, da mesto mora dati zahtevana pojasnila. — V tem smislu poroča namreč isterski dopisnik puljskega osliča. Za resničnost ne odgovarjamo.

Istra. — 30. pr. m. so bili izvoljeni vnovič dež. poslanci gg. prof. Mandić in Jenko enoglasno. Simon Kozulič pa z veliko večino. Tako je zmagala zopet pravična reč. Kaj sedaj zopet ukrenejo gospodje laske večine? — Vprašanje o premeščenju dež. zbora iz Poreča v Pulj še ni rešeno. Vse kaže na nekako resno voljo osrednje vlade, da pride v Istri do normalnih odnosov. — V Kanfanaru so bile občinske volitve. Izvoljeni so na znan način zopet sami šarenjaki. Naša stranka je vložila protest radi nezakonitosti. — Puljski oslič doznaje, da je odločil ministerski predsednik ogledati si razmere v Istri. On se tega veseli, kajti upa, da zmaga pravična stvar italijanske stranke. Ako se veseli on, mi ne smemo žalovati! — Značilno je, da sta bila v avdijenci pri cesarju dež. glavar isterski dr. Campitelli in njegov namestnik dr. Stanger. Prvi je bil pred cesarjem le eno minuto, dočim se je zadržal dr. Stanger pet minut. Njeg. Veličanstvo ga je baje izpraševalo o razmerah deželnozborske manjšine.

Kranjska. — Cesar je potrdil izvolitev g. Ivana Hribarja mestnim županom ljubljanskim. Zopet čestitamo! — V Ljubljani snujejo novo stavbinsko društvo „Dom delavskih stanov“ v krogu ljubljanske krščansko-socialne stranke — 15. in 16. avgusta bo v Ljubljani shod narodno-slovenskih delavcev, da se posvetujejo o organizaciji. — Občni zbor „Dramatičnega društva“ v Ljubljani se je vršil 30. pr. m. V odbor so bili izvoljeni na novo: dr. Tavčar kot predsednik, ravnatelj Šubic, dr. Starč, prof. Funtek in prof. Orožen. Od starih so ostali v odboru še dr. Bleiweis, notar Gogala, notar Plantan, ravnatelj Pirc in dr. Tekavčič. — „Obrtno pomožno društvo“ v Ljubljani je imelo 1895. l. gld. 768,324.49 prometa, čistega dobička pa gld. 293.58. Rezervni zaklad znaša gld. 33,208.33. — V Sodražici na Kranjskem ustanovila se je dne 17. l. m. nova posojilnica z neomejenim poroštvom. V ravnateljstvo in nadzorstvo izvoljeni so najodličnejši občani. — Nova posojilnica, kateri želimo obilo uspeha, prične s poslovanjem takoj po registriranju. — Temeljni kamen kranjskemu gimnaziju so položili 18. pr. m.

Štajerska. — Podporno društvo za revne dijake dvojezične gimnazije v Celji imelo je dne 27. t. m. prvi svoj občni zbor. V odbor so voljeni ravnatelj Glowacki, Kosi, Bernik, Atteneder, opat Ogradi, dr. J. Vrečko in dr. J. Sernek. Društvo so takoj pristopili razni rodoljubi — „Celjski Sokol“ priredi meseca junija (dan se pozneje naznani) izlet v Vojnik, kjer bo „ljudska veselica“ enaka lanskej. — Učiteljsko društvo v Ljutomeru bode praznovalo 25 - letnico svojega obstanka dne 11. junija t. l. — Na Cvenu pri Ljutomeru se je ustanovila meteorologična opazovalna postaja; vodi jo nadučitelj g. F. Pušenjak. — Nikola I. knez črnogorski je sprejel njemu poklonjeno „Slovensko pesmarico“ Vekoslava Vaupotiča in zapovedal, da se lirani v njegovej privatni knjižnici ter se je zahvalil z velelaskavim pismom za dar skladatelju. — Na shodu štajerskih učiteljev v Gradci bilo je čez 1000 udeležencev navzočih. Učitelj Hórvatek je v svojem jako obširnem in temeljitom govoru, ki je trajal 1 in pol ure, pojasneval pretužni položaj učiteljstva ter je končno nasvetoval resolucijo, v kateri so vse tirjatve učiteljstva kratko pa jedrnat in odločno navedene. Ta resolucija sprejela se je jednoglasno. — Pok. Davorinu Trstenjaku, pisatelju in zgodovinarju slovenskemu, postavijo letos primerno spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši v Kraljevcih pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

Koroška. — „Mir“ poroča: Slovensko hranilno in posojilno društvo je imelo l. 1895. prometa 115.366 gld. 84 kr. Čistega dobička je bilo 337 gld. 84 kr., upravnih stroškov 120 gld. Rezervna fonda sta narastla na 3228 gld. 95 kr. — Za podžupana v Ce-

lovca je bil izvoljen dr. Metnic. Zatrobil je v isti rog, kakor župan Neuner, da hoče „varovati“ celovsko nemštvo! Vse drugo je tem ljudem sevéda deveta skrb. — Kakor čujemo iz zanesljivega vira, je pred kratkim časom deželni šolski nadzornik gosp. dr. Gobanc vložil prošnjo za vpokojenje. — Na Dješkah je umrl posestnik L. Pokršnik p. d. Kramar, star 43 let. Bil je načelnik pošilnice in zavarovalnega društva. — Spominjski kamen so odkrili g. deželnemu predsedniku na Zg. Beli. Nj. ekscelenca se je kajpak sam potrudil k slavnosti, s katero so ga proslavljali. — Celovski podružnici nemškega „schulvereina“ sta imeli zadnjič shod, pri katerem so bridko tožili, da „schulverein“ hira! Le tako naprej! Prvo besedo so imeli kakor vselej ljudje, katere je rodila slovenska mati, kateri pa sedaj veljajo za velike Nemce pred Bismarkom in celovškimi purgarji. — V Celovcu se je ustanovil odbor, ki je izdal oklic za nabiranje milodarov za časten spomenik pok. profesorju Ledovšek u. Milodare sprejema uredništvo „Mira“.

Iz beneške Slovenije. — Iz Ronca ob avstrijski meji delajo lepo občinsko cesto do glavne državne ceste, ki veže Kobarid s Čedadom. — V Lazih je blagoslovil v nedeljo neki kanonik iz Čedada nov Križev pot. — Malo cerkvá imajo orglje; ali še tam, kjer so, ni orgljava. V celi šempeterski župniji sta le dva orgljava, ali še ta dva sta — slepca, ki orgljata le po posluhu, kolikor sta se naučile v Padovi.

Slovenci v Ameriki. — Po uradni statistiki je v sami državi Illinois 8050 Slovencev in sicer v Chicagu 700; v Jolietu 2000; Aurori 600; LaSallu 500; Coal City 300; Brace Wilu 200; South Chicagu 500; Chattarku 200; Springfieldu 400; Lincolnu 200; Gielchrist Viola 150; Kankakee 250; Forest City 50; Lemontu 300; Romeo 250; Carbon Hillu 150; Williamsvillu 200; Rutlanku 150; Kangley 200; Willov Springu 150; Wenona 250; Minonku 200 i Caple 150.

Razgled po svetu.

Avstrija. — Delegacije so se otvorile 30. pr. m. v Budimpešti. Cesar je prišel tudi v Budimpešt 31. t. m. V ponedeljek je sprejel obe delegaciji. V svojem govoru se je zahvalil na izrazu sočutja v smrti nadvojvode Karola Ljudvika ter naglasil prijateljsko razmerje med monarhijo in drugimi državami. Postopanje trozveze je mnogo pripomoglo za ohranjanje miru. Potrjenjem Ferdinanda Koburga bolgarskim knezom je pripoznano dosedanje položnje na Balkanu. Naša zavnica Italija je „visoko dvigala čast svoje zastave“ nasproti mnogo močnejšemu sovražniku. Predsednikom avstr. delegacije, ki zboruje prvič v lastni palači, je izvoljen baron Chlumetzky, ogerski Koloman Szécl. Skupni državni proračun kaže 160 mil. stroškov. Izvenredni strošek za vojsko znaša 14 milijonov. Od teh se uporabita 2 za puške-repetirke, 3 za trdnjave, 650.000 gld. za brezdimni smodnik, 5000 gld. za dvokolesa. Povrh se zahteva še odobrenje gl. 80.000 kot strošek zastopanja Avstrije pri kronanju ruskega carja. Proračunski odbor avstr. delegacije prične svoje razpravljanje 10. t. m. Proračun Bosne-Hercegovine kaže za l. 1897. gld. 78.577 prebitka. — Po končanju delegacij gotovo da odstopi vojni minister Krieghammer, njega zamenja baje sedanjí železniški minister Guttenberg, tega zopet član nemške levice Rusz. Skomine! — Nadvojvodi Albrehtu so nameravali povzdigniti spomenik v Brucku na Litvi. V to svrhu so nabrali že 150.000 gld. Sedaj so spremenili načrt tako, da se isti povzdigne na Dunaju, za kar se potrebuje še 100.000 gld. — Državni dolg znaša koncem l. 1895.: splošni drž. dolg avstrijski gl. 2.756.100.245; v državnem zboru zastopanih dežel in kronovin pa gld. 1.405.217.334, torej skupno gld. 4.191.317.579. Z letno potrebo obrestij v znesku gld. 175.737.087, znašal je dolg državnih not gold. 193.530.593. — Prvim dunajskim podžupanom je bil izvoljen dr. Lueger, drugim pa dr. Neumeier. Tako je torej popolnoma rešena dunajska kriza v

mestni hiši! — Gospodska zbornica je sprejela soglasno volilno preosnovo. — Antisemitski dunajski zastop je izvolil v mestni svet vse same svoje privržence, ker so odklonili izvolitev nemški liberalci. — Binkoštni praznike se je mudil dr. Lueger v Levovu na Poljskem, da je proučil tamošnje socialno-krščansko položnje. — Dolenjeavstrijski deželni zbor se snide tekom meseca v kratko zasedanje, da reši premembo volilnega reda po vladni volji, ker je vlada ni predložila v potrjenje, kakor je bila sprejeta v zadnjem zasedanju.

Državni zbor. — 20. pr. m. poslanska zbornica je nadaljevala razpravo o reviziji zemljiško - davčnega katastra. V tej razpravi je podal finančni minister nekaj neveselih podatkov, ki so oparili poslance, še bolj pa oparijo davkoplačevalce. — V seji 21. pr. m. so bili vzprejeti §§. 7. do 17. Razpravljalo se je potem o §§. 18. do 20., a se je razprava pretrgala. Z ozirom na izjave finančnega ministra, s kojimi se je bil isti upravljal predlogu manjine, da bi se ukupna svota zemljiškega davka znižala za 2½ milijona, in iz kojih izjav je zvenelo naznanilo, da državne finance niso tako ugodne, kakor se misli sploh, da dosednji proračuni niso bili „popolni“, in da vlada stoji pred točko, koje ne bi hotela doživeti, stavil je v tej seji posl. Vašaty nujni predlog, s kojim je zahteval pojasnila o visočini in kakovosti gotovin v blagajnah do leta 1895. ter o uporabljanju istih. Zajedno je zahteval od finančnega ministra, da naj se s proračunom vsakokrat predloži tudi predloga o uporabi gotovin v blagajnah. Finančni minister ustal je takoj in dal nastopna pojasnila: Iz govora posl. Vašatega bi utegnulo nastati domnevanje, kakor da je zmanjkalo 100 milijonov gotovine iz blagajen. Prosi torej, da bi se delala razlika med gotovinami v blagajnah in prebitki v blagajnah. Gotovine v blagajnah so potrebne tudi državi, kakor vsakemu podjetju. V Avstriji imamo mnogo blagajen, ki morajo biti primerno preskrbljene, ker iste preskrbljajo vso upravo. V deželnih glavnih blagajnah in v državnih blagajnah je 102—110 milijonov gotovine, družih 100 milijonov je po družih blagajnah, sosebo na železnicah, poštah in brzojavah. Vlada pa more razpolagati le z onimi svotami, ki so v državnih osrednjih blagajnah. Ako je on, minister, govoril o gotovinah v blagajnah kakor o kaki bajki, menil je s tem le to, da od istih ni možno ničesar oddati, ker morajo krožiti. — Kar se dostaje družega vprašanja — prebitkov —, odgovoril je minister že v odseku, da kontrola o uporabljanju pristoji državnemu zboru, oporekati pa mora menenju, da so ti prebitki veliki, kajti porabilo se je 10 milijonov za odkup solilnic in 4 milijone za Ljubljano, a skoro se predloži zakonski načrt, s kojim se bode zahtevalo jeden milijon in pol. Konečno se je minister izrekel proti nujnosti predloga in zbornica je tudi odločila po želji ministra. — V seji 23. pr. m. je zbornica dovršila razpravo o zemljiško davčnem katastru, vsprejemši predlog manjine, da je znižati glavno svoto zemlj. davka za 2½ mil. gld. Na to se je vršila volitev v delegacije. — Vlada je v seji 27. pr. m. poslanske zbornice predložila kreditne predloge za Kranjsko. Predlaga, naj se dovoli obrestovano posojilo v znesku 1.500.000 gld. — V isti seji poslanske zbornice je posl. Kaiser nujno predlagal, naj vlada opraviči, zakaj so orožniki v Libereh streljali na delavce, ko se ti niso nič ustavljali. Sledila je razprava o zakonu glede popustov pri zemljiškem davku v slučaju elementarnih neugod. — 29. pr. m. je končala razpravo o predlogi radi odpisavanja zemljiškega davka o elementarnih neugodah. Koncem seje so interpelovali nemški liberalci vlado radi kršenja enakopravnosti od strani večine mestnega sveta dunajskega. Antisemitska večina je namreč sklenila, da ni voliti nobenega žida mestnim svetovalcem. — 30. pr. m. pa je razpravljala zbornica o nujnem predlogu posl. Haucka, pozivljajočam vlado, naj varuje svobodo dijaštva in njega društev, ter o nujnem predlogu posl. Luegerja radi postopanja proti onim, ki so proti mileniju. Utemeljuje nujnost svojega predloga je rekel dr. Lueger: Kako je to,

da je avstrijsko ministerstvo primorano briniti z golo sabljo milenijske slavnosti ogerske, in zakaj daje ogerska vlada stvari toliko važnosti, da zahteva skoro, da bi morali vsi pasti na kolena pred milenijem ogerskim? Kako se more avstrijsko ministerstvo tako ponizati, da je podobno hlapcu ogerskega. Nam se predbaciva, da hujskamo ljudstvo proti tistim slavnostim; mi pa zahtevamo, da se stvar popolnoma osvetli ter prouči malo od bližje, kako Ogerska postopa z nami Avstrijci. Ali vedo gospodje, kako postopajo Ogri z našimi častniki in kako pišejo o njih? Tu je pripovedoval govornik, kako žaljivo je pisal neki budimpeštanski list o naših častnikih in kako je pisal Fran Košut, in potem je nadaljeval, da nijeden Avstrijec se ne sme udeležiti milenijskih slavnosti, ako ima le mrvico patrijotizma v sebi. „Jaz nočem motiti židomadžarske gospode ne v Budimpešti, ne v njih haremi. Toda dovoljeno nam mora biti, da povemo vso resnico“. Pripomniti bi bilo še, da je govornik ostro napal tudi nemške liberalce, očita jim, da podpirajo Ogre le zato, ker je med poslednjimi merodajen židovski upliv. Naučni minister Gautsch je odgovoril, da dijaki niso bili kaznovani, ker se niso hoteli biti z Židi, ampak, ker so proglasili Žide brezčastnimi. O notranjih stvareh Ogerske naj bi se sploh ne govorilo v našem parlamentu, ali pa le s skrajno rezervo. Milenijska razstava da se je priredila cesarju v čast. Ogerska se ne utika v notranje avstrijske zadeve. V svojem odgovoru je rekel dr. Lueger, da ministri naj bodo veseli, da je vsaj jeden tu, ki govori resnico mesto njih; ponovil je, da se grdo postopa z Nemci na Ogerskem in da ogerska država ne čuva vere katoliške. Nujnost predloga Luegerjevega se je odklonila s 75 proti 43 glasom. V isti seji se je popolnoma rešila vsa predloga o preosnovi davkov; v drugem branji pa se je sprejel zakon o znižanju volilnega cenzusa od 5 na 4 gld.; predlog manjšine, da bi se cenzus znižal na 3 gld. oziroma na 2 gld., je pal. Slednjič je zbornica dognala razpravo o zakonu o patentih (privilegijih). Trgovinski minister je zatrdil, da po vsprejetju tega zakona bo le mogoče vstopiti v zvezo za varstvo obrtne lastnine.

Ogerska. — Dnevoma se slišijo nove nespodobnosti s pozorišča razstave. Strašansko odiranje gostov je že daleč znano, vsi nemški, pa tudi nekateri ogerski časopisi se hudujejo proti glavnemu ravnateljstvu razstave, ki je edini vzrok draginji na razstavi. Ravnateljstvo je namreč oddalo prostore gostilničarjem za drag denar, ti pa gledajo, da stroške pokrijejo in drago računajo. Vsi gostilničarji so soglasno naprosili ravnateljstvo, naj jim zniža najemnino, ker ne morejo drugače izhajati pri piclem obiskovanju razstave. Ravnateljstvo ni ugodilo zahtevi, ampak je obljubilo poskrbeti za obilnejše obiskovanje. Vlada je namreč razposlala okrožnice po deželi, s katero obljublja izdatno podporo vsem onim, ki si želijo ogledati razstavo. Slično okrožnico je poslala tudi na Hrvaško in v Bosno - Hercegovino. Ali bo pomagalo kaj to sredstvo iz deficita? — Ogerski finančni minister je izdal odlok o stavljenju v promet spominskega denarja v veljavi 1 krone a prodajajo ga po 1 goldinar komad. Zunanja oblika denarja je sledeča: Na licu se vidi s krono in plaščem Sv. Štefana poprsje cesarjevo z napisom: „Az ezeréves Magyarország emlékére 1896.“ (V spomin tisočletnice Ogerske 1896.) Na drugi plati je podobna vodje Arpada z grupo, označujočo dohod Madjarjev. Denar je temen in sličen popolnoma kronam. Opozarjamo čitatelje, naj ne prejemaajo tega denarja, ker bo pri njem zguba. Sploh naša vlada bi morala prepovedati razširjevanje istega v naši polovici države. — Z razstavo gre prav piskava. Madjarji so opustili namen, 8. t. m. krožiti po mestu v Budimpešti z banderijem, na katerem bi se nosila tudi ona srbska zastava, ki je uzročila znani spor mej njimi in Srbijo. Madjarji so si delali reklamo za svojo švindelsko razstavo celó v Ameriki. Kakor poroča iz Amerike redni dopisnik zaderskega „Nar. Lista“, so pričeli hkratu prinašati vsi ameriški časopisi dolge članke o ma-

djarski razstavi in o Madjarjih sploh. Neki čikaški časopis je prinesel članek „Krščanstvo je dolžno svoj obstoj Ogerski“. V tem je pripovedoval, da so Madjarji ubranili krščanstvo proti krvoločnim Turkom ter se spominja Nikolaja Zrinskega in ga naziva „madjarski Leonid“, vse Madjarje pa „the bulmark of Christendom“ (zaščit krščanstva ali antemurale cristianitatis). Tako se torej kitijo Madjarji tujim perjem, saj je vsakomur znano, da so bili to Hrvatje in Slovenci in ne Madjarji. — V Moskvi o kron. slavnosti bivajoči poročevalci raznih evropskih časopisov so se baje obrnili z vprašanjem v Budimpešto, ako bi jim bil ljub korporativen obisk razstave. Kot odgovor so dobili zatrdilo srčnega sprejema.

Ostale države. — Ustaja je na Kreti in se čedalje bolj razširja. Velesile se dogovarjajo s turško vlado o skupnem postopanju, da se zaduši ustaja, ker turška vojska sama ne more nič opraviti. — Francozi prirede prihodnje leto s pomočjo svoje vlade veliko obrtno razstavo v Pragi. — London šteje po najnovejši statistiki 4.411.271 prebivalcev. — Baratieri je prispel v Asmaro, kjer se vrši razprava proti njemu. Italijanska zbornica je skoraj enoglasno privolila, da se ga sme sodnijsko preganjati. — Rudini je doživel poraz v ital. zbornici, ker hoče sedeti na dveh stolicah, česar pa Italijani ne marajo. Glasovali so proti njemu, da zvedo njegovo pravo mišljenje. Vsled tega se pričakuje razpust zbornice in nove volitve, ako kralj v to privoli, oziroma odstop ministerstva. — Trdnjava Adigrad je uničena, da se je ne bodo mogli posluževati več ne Italijani in tudi ne Soanci. — Črnogorski knez pride v Belgrad v mesecu avgustu — 27. dan je sklicana tam skupščina članov radikalne srbske stranke, da se izjavijo o političnem položaju v Srbiji. — V Rumuniji je nastal spor mej prvim rumunskim mitropolitom in sinodsko skupščino, ki je zaključila, staviti ga pod obtožbo in suspendovati od cerkvenega opravljanja, ker je postopal preveč samooblastno. — Nemški car je 26. pr. m. imel zopet govor vojski, katero je nadzoroval v slavo kronanja ruskega carja. — Turški sultan je baje zbolel na živcih. Tako poročajo iz Londona. — O balkanski zvezi poročajo, da so ji nasprotni Rumunija in Grška, dočim jo zagovarjajo Bolgarija, Srbija in Črnogora. Ta zveza bi bila v podporo rusko-francoski. — Stari knez Bismark je dobil še enega vnuka. Soproga njegovega sina Viljema mu je naredila to veselje. — Francija je odpoklicala svojega dosedanjega odposlanca v Berlinu ter imenovala drugega. Odsek francoske zbornice je soglasno zaključil sprejeti vladno predlogo, naj Francija zasede Madagaskar, kar je Angleže razburilo. — V Zjedninjenih državah je bila 26. p. m. takšna nevihta (ciklon), da je uničila 30 milj dolg $\frac{3}{4}$ milje širok prostor. Umrtila neštevilno oseb in porušila do tal več hiš. — Spor mej Španijo in Zjed. državami se zopet ostri. Reč je namreč ta, da parniki ameriških držav tihotapijo v Kubo streljivo, hrano in drugo potrebno blago ustašem. Ker se je posrečilo španski financii, zasačiti eden tak parnik, naplnoten z orožjem za ustaše, so bili zaprti kapetan in mornarji ter pred vojaškim sodiščem obsojeni na smrt. Ker so kapetan in pet mornarjev ameriški podaniki, eden mornar pa angleški, niso dovolile Zjed. države, da se obsodba izvrši, tako tudi Anglija ne, ter so protestovale proti temu, a krvičejni general Weyler je moral ustaviti konečno izvršitev obsodbe, kar ga je zelo bolelo, da je hotel odstopiti. — Kakor nima Italija sreče v Afriki, Španija na Kubi, tako je nima niti Anglija s svojo politiko v Kini, Japanu, Koreji, v Afriki in Venezueli (Ameriki). V Kini namreč je spodrinilo neko rusko paroplovno društvo Angleže od pravice, da smejo brodirati v luki Tsifu, a kakor se dozdeva, odstopijo Kinezi vso luko Rusiji. Tudi vrhovno gospodarstvo Rusije nad Korejo je že gotova reč, kljub angleškemu prizadevanju, da bi posegel Japan vmes. Ne v Taansvalu in ne v Dongoli ne morejo opraviti ničesa, dočim v Venezueli ostanejo gotovo kratkih rokavov. Tako se obrača kolo sreče. Nekdaj na morju zmagoviti Angleži zaostajajo v vsakem pogledu za

„barbarsko“ Rusijo, ki si pridobiva dnevoma več veljave na splošnem svetskem koncertu.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaška. — Že večkrat smo prinesli vest o slogi v stranki prava. Oba kluba „čistih“ in „nečistih“ sta sprejela dogovorjene pogoje, po katerih bi prenehali obe dosednji glasili, namreč „Hrvatsko pravo“ (čistih) in „Hrvatska domovina“ (nečistih) ter bi izhajalo skupno glasilo „Hrvatski Glas“. Ukljub temu, da sta sprejela kluba pogoje — vendar ni dosežen konečni uspeh radi formalnostij pri glasovanju klubskih članov, ki bi se imelo vršiti v skupni seji. Daljni dogovori niso pretrgani. Iz vsega je razvidno, da nekateri gospodje v stranki prava nimajo resne volje za slogo, marveč iščejo dlako v jajcu ter se po nepotrebnem prepirjajo na škodo hrvaškega naroda. — Brat dra. Franka, vodje „čistih“ pravašev, Jakob Frank, sotrudnih pri „Agramer Tagblattu“, je moral odstopiti iz uredništva, ker se je dognalo, da je v nekem oseškem nemškem časopisu pobijal sam svoje članke, katere je spisal v „Agramer Tagblattu“. Tako polovičarstvo je vredno palice! — V uredništvu „Obzora“ se je vršila prošli teden preiskava radi neke vestice o banovi okrožnici glede obiskovanja milenijske razstave. Redarji so obsedli tiskarno in uredništvo, dočim je državnega pravdnika namestnik vršil preiskavo, da bi dobil rokopis. Preiskava je bila brezuspešna, kajti rokopis ni prišel na dan. Zato pa je bil obsojen „Obzorov“ urednik na 150 gld. globe in 250 gld. zgube na kavciji, katero baje pošljejo v Budimpešto za pokritje deficita razstave. Tako se godi Hrvatom pod slavno madjarsko vlado. — Iz Zagreba mislijo narediti parni tramvaj v bližnji Podsused-grad. — Izšel je prvi snopič novega časopisa „Balkana“, ki je namenjen edinosti in bratski slogi mej balkanskimi narodi. Prvi snopič obsega 152 strani ter prinaša podobo Matere božje s Kristusom, pod katero klečita Sv. Oče papež in patrijarha, podajajoči si desnici, a pred njima stoji sv. evangelji z latinico in cirilico. Urednik listu je dr. Š. Brestjenski. Stane snopič 60. kr. Naroča se v tiskarni Ant. Scholza v Zagrebu. — „Prva hrvaška uputa u glasoviranje za djecu i za odrasle samouke“ je naslov broširani knjigi, koju je sestavil hrvaški glasbenik Fr. S. Kuhač, a založila knjigarna R. F. Auer v Zagrebu. Cena 2 gld. 80 kr., s pošto 3 gld.

Dalmacija. — Umrl je dr. Pezzi, dosednji župan v Kotoru. Mož je bil naklonjen hrvaški narodni stranke in posebno zaslužen za Kotor. — Dne 31. t. m. odkrili so v Šibeniku na slavnosten način spomenik velikemu italijanskemu pisatelju Nicoló Tonmaseu. Pri slavnosti so sodelovali Hrvatje in Italijani. — V Zadru so se ponovili zopet izgrede proti Hrvatom in Srbom. Takrat obsojajo izgrede tudi zmernejši Italijani, bojé se, da zgube simpatije Srbov. — V Splitu je neki podkupljeni težak s kamnom napadel redarstvenega narednika. Namen je imel, ubiti ga, kar se mu ni posrečilo; prišel je v roke pravici. Priznal je, da je bil za to najet od nekega Italijana.

Češka. — Na Moravskem dobé baje konec stoletja vseučilišče, pa ne češko nego utrakvistično. Tako poroča olomuški „Pozor“. — V Brnu se je vršil o Binkošti zbor nemškega „šulverajna“. Dokazalo se je, da nazaduje, kajti lansko leto imel je za celih 40.000 gld. manj dohodka nego predlanskim. Zaključilo se je, ustaviti ustanovljenje nekaterih nemških šol v slovanskih okrajih radi pomanjkanja denarja. Na zboru se je poudarjalo napredovanje Slovanov. Gospodje prihajajo do spoznanja! — Moravski veleposestniki so sklenili sporazum. Češki konservativci dobodo vsled tega 2 sedeža več. Nemci so se morali udati konservativnim Čehom, ker bi se jim drugače godilo slabo. Moravski Nemci, čeprav v večini v drž. zboru, so izvolili v delegacijo tudi jednega Čeha.

Slovaška. — Cerkevno sodišče evangeliskega montanskega cerkvenega okrožja je

odstavilo od službe slovaškega rodoljuba Pavla Mudrona ter mu odvzelo tudi mašo. Mudron je bil namreč zatožen po Madjarjih, da je kot „panslavistiški agitator“ nazival sinodalne zakone političnimi nasilstvi. Mudron je bil nadzornik evangeliske cerkve v turč. sv. Martinu ter je vodja ogerskih Slovakov. — Tako so proslavlja madjarski milenij!

Srbi na Ogorskem. — V Vršču so Srbi v večini, vendar se ne zavedajo dosti v narodnem pogledu. Pri volitvah v okrajno blagajno so prepusili peščici Nemcev, da si morejo izvoliti skupno z njimi polovico svojih poslancev, to je 13 Srbov in 13 Nemcev. Tako se je tudi zgodilo. Pri imenovanju blagajniškega zdravnika pokazala se je nemška hvaležnost; s pomočjo enega Srba so izvolili Nemci blagajniškim zdravnikom nekega Žida, ki ne umeje srbski, dočim so Srbi ostali v manjšini s svojim kandidatom. Tako je zopet uresničena prislovica: Kdor ne spozna brata za brata, ta dobi tujca za gospodarja!

Poljaki. — Ker se izseljujejo trumoma v Ameriko, odpošlje gališki dež. odbor v Brazilijo svoja dva zastopnika, da se prepričata o položaju izseljencev. Tudi škof Sembratovič pošlje grško-katoliškega duhovnika, da bo v tolažbo izseljencem, katerim se gotovo ne godi dobro, ker se že povračajo popolnoma obnemogli v staro domovino.

Bosna-Hercegovina. — V Priedoru so posvetili novo katoliško cerkvo. — Ravnatelj bos.-herceg. pošte je upeljal pri prevožni pošti neko novost, ki ne bi bila neumestna tudi pri nas. Odločil je namreč, da se ima ta voz ustavljati pred vsako gostilno ob cesti in v vasi, ki šteje najmanj deset števk, a poštovodja ima pravico sprejemati slučajna navadna in priporočena pisma ter nakaznice do 20 gld. Na ta način bo marsikomu prihranjena dolga pot. — V Mostaru je izšla prva številka zabavno-poučnega časopisa „Zora“, ki je pisan v srbskem duhu. Proračun sarajevskega mesta l. 1896. znaša gld. 293.340 dohodka in gld. 288.503 stroška torej prebitka 4837 gld. — Sarajevski župan ima gld. 2400, podžupan pa 1200 gld. letne plače. — Mestni zastop je dovolil 500 gld. kot podporo revnim učiteljem in dijakom, ki želijo obiskati milenijsko razstavo.

Lužiški Srbi imajo svojo „Matico“. 8. aprila je imela občni zbor, kateri se je pečal z vprašanjem o zidanju „Narodnega Doma“ v Budišinu. Nje imetje znaša 5040 mark (nemških, ker lužiški Srbi spadajo pod Nemčijo). Knjig je prodala 7789 komadov. Kmalu otvorijo svojo enografsko razstavo v Draždanah.

Srbija. — Po obisku kneza Ferdinanda v Belgradu je nastalo boljše, menda popolno sporazumljenje mej Srbi in Bolgariji ob mejah. Po obisku slobodno prehajajo čez mejo eni in drugi. Prej tega ni bilo brez strogega nadzorstva. „Srpski List“ piše, da je pozabljeno že staro nesporazumljenje. Sedaj se pripravljajo v Srbiji na sijajen sprejem črnogorskega kneza Nikolaja, ki se povrne v Belgrad na povratku v domovino z moskovskih slavnostij. Sprejem kneza Nikolaja bo slavnejši in oduševljenejši — piše dopisnik „Srp. Gl.“ — ker je srajca bližja telesu od suknje. Nikolaj je gospodar enega dela našega naroda ter rodni brat srbskega kralja, kot smo bratje mi in Črnogorci, po krvi, mislih, željah in po stremljenju. Sliši se, da se osnuje v Belgradu črnogorski, v Cetinju pa srbsko poslaništvo. — Časopisi poročajo, da so se razbili dogovori vseh srbskih strank pod kraljevim predsedništvom, ki so imeli izdelati novo ustavo. Radikalci so namreč izstopili iz odbora, ker jim kralj ni hotel obljubiti, da ustreže njih želji ter da pokliče na vlado precej po sprejemu nove ustave nevtralce ali radikalce.

Srbi na Turškem. — Iz statističnih podatkov v srbskih šolah na Turškem za l. 1892.-3. ter 1893.-4. posnemamo, da je bilo prvega šolskega leta 112 ljudskih šol s 4551 učenci in učenkami ter 131 učitelji in 19 učiteljicami; v drugem š. letu pa je bilo 123 šol s 5384 učenci ter 150 učitelji in 23 učiteljicami. Šole vzdržujejo deloma sami Srbi, večinoma pa turška vlada. Tako je v Turčiji!

Bolgarija. — Iz Sredca poročajo, da so se predstavili knezu Ferdinandu pri njegovem povratku s popotovanja pooblašenci Avstro-Ogerske, Rusije, Angleške, Nemčije, Grške in Belgije ter so mu vročili svoja pisma, s katerimi se mu priznajo kot zastopniki. — Prošli mesec so se zbrali bolgarski, srbski in hrvaški pevci v Plovdivu in so sklenili osnovati „Zvezo jugoslovanskih pevskih društev“. Predsednikom je bil izvoljen Slovenec prof. Bezenšek, odborniki pa so Bolgar Načev, Srb Pavlović in Hrvat Lovrić.

Rusija. — Dne 26. pr. m. izvršila se je glavna točka kronskih slavnosti v Moskvi, namreč samo kronanje. O tem slavnostnem činu poročajo: Po tridnevem postu carske dvojice in trikratnem oznanenju kronanja zasijalo je sijajno solnce na krasen Kremelj, oznanjevala dan veselja in slave. Ulice so bile natlačene ljudstva. Ob 7 uri zjutraj je zadonelo 21 strelav iz topov, potem pa so zazvonili vsi zvonovi moskovskih cerkv. V cerkvi Uspasenskega so pričakovale priče kronanja, namreč povabljeni knezi in dostojanstveniki, ki se vrstijo po stopnicah proti odru in po cerkvi. Prišla je najprej carinja, vstopila v se vsedla na prestol. Ob 10. uri sta stopila iz Kremlja car in carinja. Zopet so zadoneli topovi, zvonovi zazvonili, vojaštvo stopilo v počast, a ljudstvo ju je navdušeno pozdravljalo. Klicanje je utihnilo še-le, ko sta stopila v cerkev, kjer se je vršilo kronanje, po ceremonijah, koje je določil že car Ivan III. (1462—1505.). Po končanem činu kronanja je bil razglašen ukaz, s katerim je olajšal kazni sibirskim prognančim in hudodelcem raznih vrst, oprostil preganjanja mnoge osebe, ki so bile v preiskavi, ter podaril veliko denarja v dobrodelne namene. Odlikoval je mnogotere osebe, mej temi tudi nadvojvodo Evgena, kateri je zastopal našega carja. Pri slavnosti se je zgodila tudi velika nesreča, čez 2000 oseb je bilo namreč udušenih radi velike gnječe ljudstva na polju, ki je bilo pripravljeno za ljudsko veselico. O tem glej vesti „Raznoterosti“.

Raznoterosti.

*** Strahovita nesreča pri kronanju ruskega carja.** O ti nesreči poročajo: Za soboto (23. pr. m.) zjutraj je bila določena razdelitev spominskih vrčev, jedil in piva. Že dan poprej so se zbrali kmetje iz okolice in moskovski delavci na kraju, določenem za razdelitev. Mnogo tisoč ljudij je kar na prostem nočilo. Še predno se je zdanilo, jeli so ljudje prihajati trumoma. Začetek razdeljevanja je bil določen na 5. uro zjutraj, a že ob 3. uri je bilo več nego pol milijona ljudij na travnikih, zvanih Hodinka. Gnieča je bila velikanska. Kakor sestradani volkovi so ljudje silili k jarku, kateri se je bil naredil okoli Iop, kjer so stale za razdelitev določene reči. Jarek je bil pač ograjen, ali ograja je bila kaj hitro podrt. Ljudje so od zadaj brezobzirno pritiskali. Vsak je hotel biti prvi, vsak je hotel priti na vrsto. Stiskani ljudje so kričali in klicali na pomoč, a množica se ni mogla premakniti. Hkrati so pri ograji stoječi ljudje bili potisnjeni naprej, ograja se je podrla in ljudje so jeli padati v jarek. Bil je to neki takó grozen prizor, da se popisati ne da. Število mrtvih znaša baje čez 3000. Več sto ljudij je bilo pa tudi ranjenih. Car je ukazal vsake prizadete rodin izplačati po 1000 rubljev in poravnati tudi vse pogrebne stroške. S carinjo je car obiskal vse bolnice, koder leže ranjenci in je tolažil ter sploh izražal veliko žalost radi te nesreče. Praznoverni ljudje seveda že ugibajo, da je to slab pomen za bodočnost.

*** Žalostne vesti iz Sardinije.** — Rek: „Umirati od lakoti“ ni več prazna fraza. Ciniški ljudje trdijo, da se v „prosvetljenem“ XIX. veku ne umira več od lakote. A vendar je neka zemlja na svetu, kjer dandanes ljudje doslovno poginjajo od gladi in ta nesrečna zemlja je — italijanski otok Sardinija. Bêda je tam tako splošna, da se hranijo prestradani ljudje koreninami in travo, ako jo najdejo, da si vsaj nekoliko polajšajo prazne želodce. O tej strašni bēdi pišejo rimski listi: „Bêda na Sardiniji pokaže se od dne do dne strašnejša. Posebne

pomilovanja vredni so roditelji, ki iščejo za služko, a ker ga najti ne morejo, hranijo svoje otroke s koreninami. Silne bēde posledek so neštevilne tatvine, splošna sprijemnost, bankeroti, prodaje na dražbi itd. Povsodi kaže se siromaštvo v najtemnejših barvah“. — Nadalje citamo: „Bêda na Siciliji je takšna, da se bojimo opisati jo podrobneje, kajti utegnili bi se nam očitati, da pretiravamo. Stara fraza, „umirajo ljudje za lakoto“, pojavlja se tu v najžalostnejši istini. Ljudje res mró od lakote“ — Uboga Italija!

*** Nova ameriška iznajdba.** — V Ameriki so sedaj „v modi“ klobuki, kojih ni treba dvigati z roko, ako se hoče pozdraviti kojo osebo, ampak pozdravlja se s pomočjo nekega mehanizma, ki je skrit v žepu. Lahen pritisk z roko na mehanizem v žepu in klobuk se veličastno dvigne raz glavo. Dali je klobuk zvezan z žepom z železnimi drogi, ali je morda treba celo nositi s seboj električno napravo, tega, žal, ne povedó poročila, ki hvalijo to najnovejšo „praktično iznajdbo“.

*** Dimnikar je našel** — 40 cekinov v neki razpoki. Ko je izročil gospodinjici ta denar, se je začela jokati. Spomnila se je, da je ona ta denar bila s težavo prihranila. Spravila ga je v dimnik in pozabila. Ko denarja ni mogla dobiti, je dolžila sina, da jej je denar ukradel. Sin je bil zaradi tega tako razžaljen, da je šel od doma, in od tedaj ni več slišala o njem.

*** Baron Hirs** (žid), ki je pred kratkem umrl, ni poznal svojih ljudij. Ustanovil je svoj čas v Kanadi (Amerika) židovsko naselbino. V početku so naselili 800 židov, in vsaki je dobil velik kos polja v obdelavanje. Toda baron Hirs je prav slabo poznal svoje krivonose brate, ako je mislil, da si bodo v potu svojega obraza služili kruh, ko so vendar navajeni živeti od tujega potu in tujih žuljev. Polagoma ubežali so vsi in od 800 ostalo je le še 12 židov naseljenih.

*** Dvestoletnica.** — Letos bodo vsi „šnofalci“ tobaka obhajali dvestoletnico. Prvo poročilo o „šnofalnem“ tobaku se nahaja v računu nekega trgovca iz l. 1696. V prejšnjih časih so zlasti imenitne gospe nosljale. Neka grofinja se je dala celo naslikati s tobačnico v roki.

*** Avstro-ogerske železnice** so imele koncem leta 1895. daljino 30.146 kilometrov in sicer avstrijske 16.476, ogerske 13.670 km. Prevozilo se je na vseh železnicah 145 milijonov oseb in 104 milijone ton blaga. — Dohodki so znašali skupno 320.000.000 milijonov goldinarjev.

*** Židov** je bilo na Dunaju leta 1830. med 313.873 prebivalci 5814. — leta 1890. pa med 1.314.897 prebivalci že 118.495! V celi Avstriji je 1.141.615 židov. Od teh jih je na Štajerskem 1979, na Koroskem 164, na Kranjskem 98 in na Primorskem 5268. V vsej tostranski državni polovici pride na vsakih 1000 prebivalcev 47 židov.

*** Koliko je denarja na svetu?** — V Novem Yorku obelodanili so jako zanimivo statistiko, sestavljeno na podlagi podatkov vseh držav glede na kovani zlati in srebrni denar ter bankovce, kolikor jih je v prometu v posamičnih državah. Iz te statistike je razvidno, da je na vsem svetu kovanega zlata za 17.913.125.000 frankov, srebrnega denarja pa 80.213.500.000 frankov. Bankovcev (na okroglo računano) je za 13.179.355.000 frankov. Največ zlata in srebra ima v gotovini Francozka (4 milijarde kovanega zlata in 3½ milijard srebra), največ papirnatega denarja pa je po državah južne Amerike (okolo 3 milijarde).

*** Pijančevanje v Galiciji.** — Gališki žganje kuhajoči veleposestniki in židovski prodajalci hočejo živeti, država pa neče pogrešati dohodkov od žganja. Kmet mora torej pijančevati. L. 1894. je neki kmet v Ulalahi nagovarjal svoje soobčane, naj ne pijo žganja. Veleposestniki, židje in okrajnega glavarstva uradniki so bili skrajno neugodno presenečeni. Najprej je dotični kmet prišel za šest mesecev v blaznico; ker pa se je izkazalo, da je ta sovražnik žganja povsem normalen, se je zopet odpustil iz blaznice. Okrajni glavar je na to zaukazal orožnikom, naj skrbno nadzorujejo nevarnega agitatorja

proti žganjepitju ter ga koj zaprejo, če bi kmete nagovarjal, naj ne pije žganja. V Botli v okraju Turka so se kmetje dogovorili, da ne bodo več žganja pili. Ustanovilo se je društvo, čigar člani so se zavezali, da ne bodo več pijančevali. Temu društvu je pristopilo 600 oseb. Okrajni glavar Bilinski je zaukazal zapreti vse tiste, ki kmete nagovarjajo, naj ne pije žganja; župana občine Botelka Niszna je okrajni glavar pošteno ozmerjal, ker je rečenemu društvu pristopil, v dotične vasi pa je poslal dva orožnika poizvedovat, kdo ne pije žganja. Kmetje, kateri imajo v Galiciji še dosti večji strah pred okrajnimi glavarji nego v nas, so se seveda hudo prestrašili. Iz postopanja okrajnega glavarja sklepajo, da je njih državljanska in patrijotična dolžnost, zapiti, kar imajo. Kmetje mislijo, da jih bo dal okrajni glavar po orožnikih gnati v žganjarne in zato so se zopet prostovoljno udali najhujšemu pijančevanju.

*** Razmišljen župan.** — V nekem mestecu v Lotaringiji županuje star gospod, kateri je sedel na županskem stolu še za časa, ko je Lotaringija pripadala Franciji in je to vladal Napoleon III. Pred kratkim je to mesto obiskal carski namestnik, katerega je župan pozdravil z besedami: Prebivalstvo je srečno, da more v vaši osebi pozdraviti namestnika Nj. Velikanstva cesarja Napoleona — pardon Viljema. — Tableaux!

*** Papež Leon XIII.** — pesnik. — Slavno vladajoči papež ne slovi le kot izboren glavar katoliške cerkve, temveč tudi kot pesnik. Po noči, kadar ne more spati, sklada pesmi, katere potem skrbno pili. Nedavno je prišel na svetlo zopet nov zvezek njegovih pesmij.

*** Učitelj in nekdanji učenec.** Prošli mesec obiskal je italijanski naučni minister Gianturco mesto Turin. Profesorji tamošnjega vseučilišča priredili so slavnosten obed ministru na čast. K temu obedu pa ni prišel eden najznamenitših sedanjih profesorjev vseučilišča turinskega. Zbrani učenjaki čudili so se temu in ugibali po vzroku takemu, dozdevno „demonstrativnemu“ izostanku. Minister pa se temu ni čudil čisto nič in bržkone mu je bilo celo prijetno, da ni došel stari profesor v družbo. Isti profesor je namreč pred leti, ko je bil predsednik vseučiliščne izpraševalne komisije — vrgel pri izpitu tedanjega kandidata za vseučiliščno stolico in današnjega naučnega ministra. Čuden je ta svet! Gianturco je padel na izpitu, a kljub temu je danes minister nauka, v tem, ko je njega bivši učitelj osivel v svoji službi in je vedno še to, kar je bil...

*** Deset milijonov v kmetijske namene.** Poljedelski odsek državnega zbora je dovolil poljedelskemu ministerstvu iz investicijskega zaklada 10 milijonov, da bode dajalo brezobrestna posojila deželnim kulturnim svetom in kmetijskim zadrugam. Minister je naznanil, da se za upravo tega kapitala osnuje centralna zadružna blagajnica. Za razdelitev teh denarjev se osnuje poseben svet iz zastopnikov deželnih kulturnih svetov in kmetijskih družb posamičnih kronovij. O porabi tega kredita poročalo se bode slednje leto državnemu zboru. — Kakor se vidi, minister Ledebur ne misli kmetijskih zadrug osnovati samo kakor kaké birokratične organe, ki bi bil le v nadlego kmetu, temveč hoče skrbeti, da bodo zares koristile kmetu in hoče jim tudi dati potrebnega denarja na razpolago. „Slov. Narod“.

*** Visoka starost.** — V Tiflisu (južna Rusija) umrla je te dni vdova Urumsija Arutjanova, stara 120 let. Starka je do zadnjega trenutka prilično krepka ter je opravljala sama domača gospodinjinska dela. Tudi vid je imela še tako dober, da je mogla šivati brez naočal. Ostavila je dva otroka, jednega sina starega 80 let in družega starega pa 72 let.

Narodno gospodarstvo.

Krt je koristna žival. Poleg miši so veliki kvarljivci v drevesnici tudi podjedi ali ogreci. Te požeruhe prepoditi je pa še mnogo težje, nego miši. Pa Bog nam je dal izvrstnega pomagača, katerega pa človek še prav premalo pozna ter celo misli, da mu

le velik sovražnik. V neki drevesnici so ogreli vsako leto mnogo, zlasti mlajših dreves spodjedli. Kar pride v drevesnico krt. Vsako jutro je bilo v vrtu veliko kar čisto svežih krtin in videti je bilo, kako oblastno in neusmiljeno novi gost gospodari po vrtu. In glejte! Od tistega časa ni bilo več najti v vrtu spodjednega drevesa.

Sadno drevje potrebuje mnogo vode. Prilivati se mu pa mora ne le prav pri deblu, temveč daleč okrog, kakor sežejo korenine. Posebno je dobro polivanje, ako se je prej pognojilo okrog debla. Voda raztopi gnoj in ga nese h koreninam.

Grah in drugo vrtnarsko seme ubranimo v zemlji mišim najbolje s tem, da seme prej malo namočimo v vodi, potem pa je potresemo s tako zvanim „meningom“. Takega semena se ne dotaknejo ni miši ni ptiči.

Ako te piči čebela najbolje storiš, da izdereš žrelo ter da si obrišaš pičeno mesto z jesihom. Priporočati je tedaj vsakemu čebelarju, naj nosi nekoliko jesiha seboj, ali pa naj ga ima shranjenega v čebelnjaku.

Dobro zdravilo konjem, ki imajo naduho. Naberj dobro zrelih brinjevih jagod, stolci jih in zmešaj z nekoliko strdi (medu). Dobro je tudi priliti nekaj lanenega olja, to vse se napravi v svalke, kateri se dajejo konju po 2 do 3 krat na teden. Tako mi je svetoval prijatelj, ki je na ta način popolnoma ozdravil bolnega konja.

Za kratek čas.

Kaj raste? — Davkar pride v neko vas in vpraša župana: „Kaj raste pri vas najbolje?“ — Župan „Davki!“ — Iz „Primorca“ l. 1867.

Čudna dežela. — Prostovoljec je prišel iz Meksike in pripovedoval pri ognjišču zbranim radovednim vaščanom takó-le: Amerika je čudna dežela. Tam sem n. pr. videl takó strašno lenega človeka, da mu je lastna senca stopala na pete. — Neki slikar je takó umetno naslikal luno, da je po dnevi ni bilo videti ampak le po noči. — Tisti slikar je znal tudi takó kikirikikati, da se je tudi po noči prikazalo solnce, ako je zapel. — Iz „Primorca“ l. 1867.

Prostak pri izpraševanju. — Stotnik: Kaj storiš, ako boš na straži in pride štabni častnik? — Prostak: Zakličem: Gveraus! (Gewebr heraus!)

Stotnik: Prav si povedal! — Kaj storiš pa tedaj, ako ti pride naproti truma razsajajočih pijancev?

Prostak: Tudi zavpijem „Gveraus!“ — Stotnik: Takó? Zakaj pa? — Prostak: Ker je mogoče, da je tudi kak štabni častnik med njimi.

Stotnik: Takó? — Šest ur „špange“. — Iz „Primorca“ l. 1867.

Računska naloga. (Poslal Fr. Kuštrin v Tolminu): Gospodar dá hlapeu 100 gld. z naročilom, naj kupi na sejmu kravjih, lisičjih in zajčjih kož. Na trgu so res bile take kože na prodeji in sicer:

kravje po 5 gld.
lisičje „ 1 „
zajčje „ 5 kr.

Koliko kož naj kupi hlapec od vsake vrste, da jih bo imel 100 za 100 gld.?
(Čas za rešitev je do 20. t. m.)

Rešitev naloge Bol. Sorča v zadnji številki se glasi: „Meseca aprila tega leta slavila je „Soča“ svojo petindvajsetletnico. Živio sotrudniki!“ — Čita se od prve črke „m“ navpično navzdol, zadnjo vrsto, potem navzgor, prvo vrsto nazaj do črke „m“, potem navzdol itd. v obliki spirale.

Rešitev računske naloge Franca Gorjupa:

4 9 2
3 5 7
8 1 6

Na vse strani dobimo isto svoto 15. — Nekateri so postavili številke v drugačni vrsti, n. pr. da je prišla enojka na mesto 9, 3 ali 7, potem so se pa tudi druge številke vrstile obratno. Sestava pa je povsod ena in ista.

Obe nalogi so rešili: And. Munih v Podbrdu, Jos. Gregorič v Bolcu, Janez Bizjak v Kamnjab, Jan. Šuligoj v Stopniku, Lovr. Vidmar v Rihembergu, kovač Ant. Hrovat na Žagi, Ana Viktorija Batič v Ajdovščini, Fric Kuštrin v Rakovecu, Peter Žbogar v Avčah, Josip Budihnja v Šturijah, mitničar Ivan Kobal v Zametu [Istra], Jos. Švigel in Tom. Frandolič v Zdravščini, trgovec Jurij Stimet v Novakovcih, Rihard Gorjup v Kopru, Franjo Kuštrin v Tolminu, Anton Kutin v Kopru, krčmar Karol Slokar v Lokavcu, trgovec Anton Boltar v Gorenjempolju, Presl Karol v Tolminu, Jos. Faletič na Pušnem, And. Munih Podbrdom, Andr. Kerševan v Preserjah.

Samo **prvo** nalogo so rešili: Šempasec, učenec Ivan Mihelič v Bolcu, deklica Antonija Mrevlje v Rihembergu, učenka Emilija Vodopivec v Ajdovščini, Katarina Obrekar v Dol. Trebuši, Jos. Hrovat v Ajdov., krojač Fran Krajnc v Št. Petru, Fran Gorjup na Vrhu.

Samo **drugo** nalogo so rešili: Vladimir Gaberšček, V. Kaučič, Franc Tuzulin in Josip Ravter iz Tolmina, Bol. Sorč v Kopru.

Loterijske številke.

27. maja:

Praga 69 10 32 14 44
Lvov 43 75 45 36 69

30. maja:

Dunaj 35 9 58 47 42
Gradec 89 7 75 31 3

3. junija:

Brno 74 1 80 44 65
Inomost 55 79 63 77 45

6. junija:

Trst 43 45 10 76 86
Linc 65 86 4 54 42

Tržne cene.

Kava: Santos gld. 136— do 144—
Sandomingo „ 164— „ „
Java „ 160— „ 164—
Cejlon „ 185— „ „
Moka „ 192— „ „

Sladkor „ 36¹/₂ „ 36—
Speh „ 52— „ 56—
Petrolij v sodu „ 18— „ „
v zaboju „ 5-80 „ „

Maslo surovo „ 64— „ 66—
kuhano „ 80— „ „

Moka: (Majdičeva):

št. 0 gld. 13—, št. 1 gld. 12-70, št. 2 gld. 12-60,
„ 3 „ 11-90, „ 4 „ 11-50, „ 5 „ 10-80,
št. 6 gld. 10—, št. 7 gld. —

Ogerska:

št. 0 gld. 13-20, št. 1 gld. 13—, št. 2 gld. 12-20,
„ 3 „ 11-60, „ 4 „ 11-20, „ 5 „ 10-50,
št. 6 gld. 9-90, št. 7 gld. 8-50

Otrobi debele gld. 4-60 do 4-70
drobne „ 4-60 „ „

Turšica navadna „ 5-60 „ 6-50
Oves „ 6-75 „ 7-50

Dunajska borza

8. junija 1896.

Skupni državni dolg v notah 101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru 101 „ 30 „
Avstrijska zlata renta 122 „ 70 „
Avstrijska kronska renta 4% 101 „ 45 „
Ogerska zlata renta 4% 122 „ 65 „
Ogerska kronska renta 4% 98 „ 85 „
Avstro-ogerske bančne delnice 968 „ — „
Kreditne delnice 355 „ 90 „
London vista 120 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 mark 58 „ 75 „
20 mark 11 „ 75 „
20 frankov 9 „ 53 „
Italijanske lire 44 „ 52¹/₂ „
C. kr. ceniki 5 „ 65 „

Goriška ljudska posojilnica

vpisana zadruga z omejeno zavezo

razpisuje službo knjigovodje. Zahteva se popolno znanje dvostavnega knjigovodstva in po možnosti zemljiške knjige. Plača in varščina po pogodbi. — Prošnje do 1. julija na ravnateljstvo.

V Gorici, 8. junija 1896.

Ravnateljstvo.

Za čuda v ceno!

Le 2 gld. 10 nč.

Naša dunajska trvdka naročila nam je, da povsem razpustimo tukajšnje našo podružnico. Radi tega razprodajamo 40 zelo lepih in koristnih predmetov v ceno, kakoršne še nikdar ni bilo, za samo 2 gld. 10 nč. in sicer:

1 pozlačeno uro, urejeno na minuto, o čemer jamčimo za jedno leto;
1 pozlačeno verižico, koje zaradi nje sijajne vnanjosti ni razločiti od prave zlate;
6 komadov dvostrokovnih robcev;
1 zelo lepo žepno zrcalo s fino brušenim steklom;
1 krasno svilnato ovratnico, najnovejšega kroja;
1 jako fino naprso iglo z umetelnimi briljanti;
1 krasno častniško usnjato novčarko iz zelo finega usnja;
3 komade jako finih naprskih gumbov iz ponarejenega zlata in umetelnimi briljanti;
2 komada zapestnih gumbov iz ponarejenega zlata z mehaniško patentovano zatvornico;
1 zelo elegantno pariško zapono za gospé;
1 fino torbico za smotke;
1 fin ustnik za smotke;
10 komadov finega angleškega papirja za pisma in
10 komadov finih angleških kuvert.
Vseh teh 40 krasnih predmetov vkupe z uro vred stane le

2 goldinarja 10 nč.

Z naročbami treba se je kolikor možno požuriti, ker zaloga ne traja dolgo in se nikdar več v življenju ne pojavi tako ugodna prilika.

Razpošilja po poštne povzetju Krakovska ekspedicija za ure

F. WINDISCH

Krakovo, št. 7

NB. Kar ne ugaja, vsprejme se takoj nazaj.

Razglas.

Okrajna posojilnica v Kobaridu, reg. zadruga z neomejeno zavezo, posojuje strankam od sedaj naprej in sicer **proti vknjižbi po 5¹/₂%** na osebni kredit po 6⁰/₁₀.

Načelnništvo.

Klepar Artur Makutz

Ozki ulici (via Stretta) št. 1 v Gorici priporoča-
škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi) iz trdega in svetlega bakra priprosto sestavljene. Zaliske (valvole) se lahko premenja. Cena je zelo nizka. Popravlja druge škropilnice. Sprejemlje naročila za druga kleparska dela. Postreže pošteno in solidno. 62, 2.

Bilanca „Tolminske hranilnice in posojilnice“ za leto 1895.

Zapor. št.	Imetje (Aktiva)		Znesek		Zapor. št.	Dolgovi (Pasiva)		Znesek	
			gld.	kr.				gld.	kr.
1	Posojila		94.303	14	1	Račun deležev		2.130	—
2	Naloženi denar pri drugih zavodih		199	—	2	Hranilne vloge		89.966	13
3	Obresti naloženega denarja		2	45	3	Kapitalizovane obresti		2.828	81
4	Zaostale obresti od posojil		911	49	4	Za leto 1896. predplačane obresti		423	45
5	Prehodni znesek		—	18	5	Stanje rezerve konec 1894	gld. 319.20		
6	Inventar po odbitku 10 ^o /o		100	37	6	Vstopnina leta 1895.	126.—	445	20
7	Tiskovine		68	67	7	Čisti dobiček		959	37
8	Gotovine dne 31. decembra 1895.		1.167	66					
			96.752	96				96.752	96
	V Tolminu, dne 31. decembra 1895.								

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam.

Pismena vprašanja pod „9132“, Gradec, poste restante. 32, 25-18

CENIK

mlinov „Erste Ofen-Pester Dampfmühlen“.

Via Cappuccini N. 11,

(v bivši tovarni sladkorja).

Pšenični gres N. B. fl.	14:30	
" " " C. " "	13:80	
Pšenična moka " 0 " "	13:40	
" " " 1 " "	12:90	
" " " 2 " "	12:40	
" " " 3 " "	11:80	
" " " 4 " "	10:10	
" " " 5 " "	10:50	
" " " 6 " "	10:—	
" " " 7 " "	8:90	

v vrečah po 100 kg. brutto 12 netto 2 vreča vred v zalogi v Gorici. — Plaćilni pogoji: V roku 14 dneh 1 1/2 % brez

Pšenične otrobi drobne a fl. 4:55 — debele a fl. 4:75, zob a fl. 7:—, turšica ogerska fl. 5:65, domača fl. 6:45. Sol, turšična moka in drugi pridelki.

Za več ko 25 stotov (kvintalov) po sporazumljenji.

Zaloga pridelkov iz Monastera.

Riž mutico Ia a fl. 24 za 100 kg.

" " IIa " " 22 " " "

" " IIIa " " 19 " " "

in ceneje vrste od drugih tovarov.

Vino za domačo rabo v sodčkih po 56 litrov:

po 14, 16, 18, 20 in 24 kr. liter.

Vse brez zaveze.

Kathreiner's
Kaffeebohnen
je kot

primes k bobovi kavi
edí o zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile
za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih
ponarejenih izdelkov je
treba paziti na izvirne za-
voje z imenom

Kathreiner

ORGANIST

z dobrimi spričevali orgljarske šole v

Ljubljani

išče službo kje na Goriškem.

Več pove upravništvo.

Strugarska delavnica

Andreja Reja v Podgori

priporoča se

za vsakovrstna strgarska dela,

kakor: čolne, kroglice za igre,

noge za mize, omare, škrinje itd.

Postreže po ceni in izdeluje dobro. Priporoča

se rojakom v Gorici in na deželi.

Ivan Domicelj v Korminu

na glavnem trgu v nekdanji Pallovi hiši

priporoča rojakom iz Brd svojo trgovino je-

dilnega blaga in domačih, zunanjih pridelkov,

n. pr. sladkor, kavo, riž, olje, moko in

druge reči, dalje petrolij ter raznovrstne

sveče za cerkve in pogrebe.

Postrežba je vestna in pošena, cene zmerne.

Prodaja

STEINFELDSKO PIVO,

vino in žganje

M. Brass, v Gorici na Kornu

(v b'vši Reichovi hiši).

OGLAS!

Podpisanec naznanja sl. občinstvu v Gorici i na deželi, da je postal lastnik lekarne

„Alla Città di Gorizia“,

v Rabatišču št. 16,

katero je popolnil in obogatel z vsemi dnevnimi potrebščinami, da more izvršiti vsa naročila z največjo točnostjo.

Priporoča se za slučajne potrebe o bolezni, beleži

spoštovanjem

ALOJZIJ GLIUBICH, kemičar in lekarničar.

85 3-3

Slovanski obrtniki in trgovci.

Franjo Jakil

Tovarnar kôž v Rupí

zaloga v Gorici Raštel 9.

Lončar Alojz Černe

v Kobaridu izdeluje vsakovrstne lončene pečl in modovnice za ognjišča po najnovejših uzorih. Cene so nizke in dobro blago. Prevzame tudi stavbinske okrase po doposlanih načrtih.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semenški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Gostilničar Ivan Lisjak

pri „Rajhu“ št. 5. na Kornu, priporoča svojo gostilno: vino belo vipavsko in brisko, teran kraški, pivo steinfeldsko, kuhinja dobra, sobe izvrstne za prenočišče, prostorni hlevi za živino. Cene primerne.

Trgovec z vinom Anton Čoš,

v Nunski ulici, v Gorici (gostilna pri „belem zajcu“) priporoča bogato zalogo vsakovrstnega belega in črnega vina v sodčkih od 56 l. naprej, katerega ima v svoji zalogi v gledišni ulici, 20. Cene zmerne, pošena postrežba.

Fotograf A. Jerkič

na Travniku

priporoča svoj fotografski zavod zavednim Slovincem na Goriškem.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom,

ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Cene zmerne.

Pek Karol Drašček

priporoča

pekarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semenški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9

priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gld. 2:45. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabjših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gld. 1:20, 1 gld., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.

priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih in istrskih vinogradov. — Cene zmerne, postrežba točna. Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23

priporoča

svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Gostilničar Ivan Reja

priporoča svojo gostilno „pri golobu“ za vojašnico št. 7.

Vino belo in črno prve vrste.

Kuhinja dobra. Cene zmerne.

Usnjar Franc Bensa

v Ozki ulici 8

priporoča vsakovrstno usnje, podplate, kopita, oodje in druge potrebšchine za čevljarje.

Anton Koren

Gosposka ulica 4

priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Tovarna piva Fr. Waňek

na Goriškem

priporoča svojo zalogo goriškega piva.

Andrej Čermelj

na Kornu

priporoča svojo zalogo raznovrstnega jedilnega blaga. — Postrežba vestna.

Klobučar Anton Fon

v Semenški ulici

priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kôž v Rupí

p. Miren.

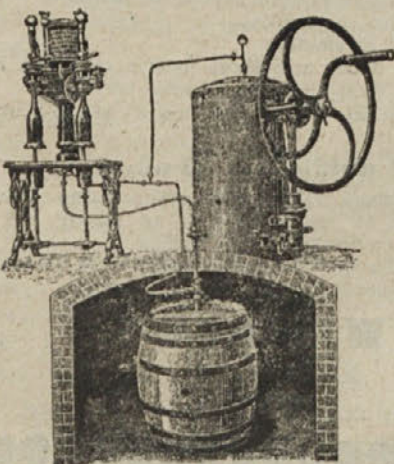
Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Papirnica Antona Jeretiča

v Semenški ulici in za veliko vojašnico priporoča vse izdelke, ki spadajo v šolsko in pisarniško stroko, kakor peresa, svinčnike, papir, knjižice itd.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa št. 4. — Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. — Popravilnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

JOS. VINDYS

tovarna strojev in livarna

Praha - Smichov, Vinohradská ulica št. 94.

priporoča

patentne stočilne stroje

brez zamaševanja in s sočasnim zamašenjem

steklenic,

ZRAČNE TLAČILKE

(lastna iznajdba)

povsem nove, zboljšane sestave, kotle s pumpo, čistila za steklenice, zamašilke in kaprovalke steklenic, tlačilke, parni ventili in zaklopnice vseh vrst iz rdečega zlitka, medenine ali železa od najmanjšega do največjega obsega.

Ceniki na zahtevo br. zplačno.